

MINISTER VERLENGT MAINTENANCE-OPLEIDINGEN NA PROTEST CHEMIEREGIO'S

MEER DRAAIUREN

Dankzij gezamenlijke inspanningen van drie chemieregio's en landelijke agendasetting door de VNCI, heeft de minister de duur van twee mbo-opleidingen in onderhoud weer naar vier jaar verlengd. "Een driejarige opleiding biedt voor dit complexe vak echt onvoldoende startkwalificatie, vooral door een tekort aan draaiuren."

Tekst: Marloes Hooimeijer

Eind 2016 trok het bedrijvenplatform Procestechniek & Maintenance Limburg (PML, 54 bedrijven) aan de bel bij Karin Straus, toen nog VVD-Kamerlid. PML uitte zijn zorgen over de regionale mbo-4-opleiding in maintenance, die door het Rijk was teruggebracht van vier naar drie jaar (zie kader SBB). "De opleiding zag zich daardoor genoodzaakt te bezuinigen op stageperiodes. Die werden minder en ook niet meer vanaf het eerste jaar aangeboden. Terwijl het juist zo belangrijk is de studenten zo snel mogelijk kennis te laten maken met de praktijk, om ze een beeld te geven van het mooie vak, de industriële omgeving en het belang van veilig werken", vertelt PML-directeur Paul Jessen. "Ook de multidisciplinaire basisopleiding van de eerste twee jaar, waarin studenten nog niet hoefden te kiezen tussen elektrotechniek/instrumentatie en werktuigbouw en zo

Studenten mbo-maintenance
weer vier jaar naar school.

de taal van beide vakgebieden leerden spreken, kwam te vervallen.”

Op de agenda

Straus gaf te kennen dat er wel degelijk ‘reparatie’ mogelijk was en verwees PML door naar Onno de Vreede, hoofd Vernieuwing & Human Capital bij de VNCI. “Hij heeft echt het verschil gemaakt”, aldus Jessen. De Vreede: “Toen PML dit onderwerp bij me aankaatte was ik onmiddellijk van het belang doordrongen. Goede onderhoudstechnici zijn onmisbaar voor betrouwbare installaties in de procesindustrie, zeker in het geval van *aging assets*. Een opleiding van drie jaar biedt voor dit complexe vak echt onvoldoende startkwalificatie aan de afstudeerders, vooral door een tekort aan draaiuren in de praktijk. Dit betekent dat de bedrijven de jonge onderhoudstechnici die zij in dienst nemen nóg meer begeleiding moeten bieden dan ze normaliter al doen.” PML ging in andere regio’s te raden en daar leefde dezelfde zorg. Bedrijvenplatforms Deltalinqs (regio Rotterdam) en Procestechiek Zeeland West-Brabant slosten zich, evenals de betrokken roc’s in de drie regio’s, aan bij de herstelactie richting het Rijk. Het doel was om de mbo-4-opleidingen ‘Technicus service en onderhoud elektrotechniek en instrumentatie’ en ‘Technicus service en onderhoud werktuigbouw’ weer voor vier in plaats van drie jaar bekostigd te krijgen. De Vreede zette het onderwerp op de agenda van de Landelijke Advies Commissie Procestechiek, de Beleidsgroep Onderwijs van de VNCI en het SBB-marktsegment ‘Procesindustrie en laboratoria’, waarvan hij voorzitter is. Hij zorgde er vervolgens voor dat het onderwerp op de agenda kwam van het aanpalende marktsegment ‘Technische installaties en systemen’. Dit leidde uiteindelijk tot een positief SBB-advies richting de minister en een aanpassing in de opleidingsduur per september 2017.

Succesverhaal

“Het is een echt succesverhaal”, blikt De Vreede terug. “We hebben er vanuit onze branche een punt van gemaakt door meerdere chemieregio’s erbij te betrekken. Hier zie je hoe het helpt om landelijk en regionaal samen op te trekken.” Jessen: “We hadden er vooraf een zwaar hoofd in, maar het was binnen een jaar geregeld. De puzzelstukjes zijn ontzettend goed in elkaar gevallen. Nu is het zaak dat we ook snel een vertegenwoordiger van de procesindustrie in het andere marktsegment krijgen. Er zit ook een stukje zelfkritiek bij: we zijn destijds wat minder alert geweest.” Het Techniekcollege Leeuwenborgh-Arcus in Sittard, waar PML nauw mee samenwerkt, gaat vanaf volgend schooljaar weer over naar vier jaar. “Ook de afstudeerders uit de lopende cohorten kunnen natuurlijk gewoon bij onze bedrijven als SABIC, ENGIE en Sitech Services aan de slag en krijgen extra begeleiding”, besluit Jessen. “We kunnen ze hard gebruiken, want er is meer vraag dan aanbod.” ■

‘MINISTER WILDE GEEN BLOKKADES OPWERPEN’

De Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) onderhoudt de mbo-kwalificatiestructuur en adviseert de minister over benodigde aanpassingen. De input vanuit het veld komt via de SBB-marktsegmenten. De VNCI is vertegenwoordigd in het marktsegment ‘Procesindustrie en laboratoria’, UNETO-VNI in het marktsegment ‘Technische installaties en systemen’. Zij adviseren aan de SBB-sectorkamer ‘Techniek en gebouwde omgeving’, waarin onderwijs en bedrijfsleven sectorspecifieke afspraken maken.

Per 2015 is de opleidingsduur van mbo-4-opleidingen teruggeschoefd van vier naar drie jaar. Het marktsegment Procesindustrie en laboratoria heeft er destijds voor gezorgd dat de opleidingen Laboratoriumtechniek en Operator C op de uitzonderingslijst kwamen en vier jaar konden blijven. Voor de opleidingen ‘Technicus service en onderhoud elektrotechniek en instrumentatie’ en ‘Technicus service en onderhoud werktuigbouw’, vallend onder het andere marktsegment, is dit destijds nooit gebeurd. Dat is nu hersteld. Daan van den Brand, beleidsadviseur SBB: “Het SBB-bestuur heeft op basis van het positieve advies uit de sectorkamer de minister geadviseerd ook deze opleidingen op de uitzonderingslijst vierjarige opleidingen te plaatsen. Omdat deze wens zo breed werd gedeeld door mbo-onderwijs en bedrijfsleven (waar die mbo’s voor opleiden), was ook de minister doordrongen van het belang en wilde zij geen blokkades opwerpen.”

UNETO-VNI: ‘WERKVELD WORDT STEEDS COMPLEXER’

“Er is vanuit de installatietechniek veel vraag naar mbo-4-afgestudeerden service en onderhoud in de procesindustrie, zeker door de aantrekkende economie, vergrijzing en ontgroening”, zegt Judith van Heeswijk, programmamanager Ontwikkeling Scholing en Arbeidsmarkt bij UNETO-VNI en lid van de sectorkamer ‘Techniek en gebouwde omgeving’. Dat de nieuwe bekostigingsstructuur van het mbo stapelen van opleidingen op verschillende niveaus bemoeilijkt, was volgens haar nog extra reden om aandacht te hebben voor de verlenging van drie naar vier jaar. “De focus is meer komen te liggen op de directe instroom van vmbo-t-leerlingen (theoretische leerweg). Die studenten maken niet al op andere niveaus draaiuren in de praktijk. In een veld waarin werktuigbouw, elektrotechniek en digitalisering samenkomen, met een materie die steeds complexer wordt, zijn er meer draaiuren nodig dan in drie jaar opleiding geboden kunnen worden. Wij wilden dat studenten en onderwijs die ruimte kregen; dat maakt de opleidingen ook aantrekkelijker.”